

8. fejezet

A szabadság kora.

A második korszakban az embereket sem uralkodók, sem törvények nem korlátozták.

Az emberiség első korszaka tehát kudarccal végződött – gyászos bizonyítékát szolgáltatva annak, hogy az ember mint teremtmény túl gyenge ahhoz, hogy ártatlanságát akár a legkedvezőbb körülmények között is megőrizze. Csak az maradt hátra, hogy kiderüljön, vajon a bűneset megtapasztalása után, megízelve a bűn következményeinek keserűségét, helyre tud-e állni korábbi állapotába, hogy ismét engedelmes és szent legyen. Ezzel kapcsolatban Isten többféleképpen is próbára tette az embert.

Először is, a korszak során, melyet a szabadság korának nevezhetünk, Isten gyakorlatilag teljesen sorsára hagyta Ádámot és leszármazottjait. Csak annyit tett, hogy a házasság intézményét bevezette, és megtanította nekik, hogyan közeledjenek Istenhez a szimbolikus áldozatok révén, valamint megparancsolta, hogy a föld művelésével dolgozzanak meg kenyéréért. Ezen túl azonban sem Ő nem adott törvényeket, sem az embernek nem hagyta meg ezt. A felsőbb hatalmasság kardját ne használják a bűnelkövetés visszaszorítására; még a gyilkost is büntetlenül futni kell hagyni, ahogyan Káin esetében látjuk. Nincs engedély semmilyen kormányzó hatalom felállítására; minden ember menjen a maga feje után, és tegye, amit helyesnek lát a maga szemében.

Ezt a próbát végezte el a hatalmas Teremtő, hogy kiderüljön, alkalmas-e az ember a korlátlan szabadságra, és hogy mennyire megbízható az a belső igazságérzet, mely az ember szíve mélyén egyesek szerint megtalálható. A modern filozófusok ugyanennek a kísérletnek a megismétlésére buzdítanak; a korai történelem azonban bizonyítja nézeteik téves voltát. Az ember gonoszsága ugyanis megsokasodott; minden test útja romlottá vált, és a föld megtelt erőszakkal. És amint Noé napjaiban történt, úgy lesz az Emberfia napjaiban is (Lk 17,26).

Ezért fontos számunkra különösen is a második korszak vizsgálata, mert segít megérteni a mostani időket; az özönvíz előtti események sorozata pedig adhat némi betekintést azzal kapcsolatban, hogy mire számíthatunk a jelenlegi korszakban, amikor lejátszódnak a zárójelenetei mindannak, ami már itt előrevetíti sötét árnyait.

Isten felé tartó vándorlásunk szakaszainak kiábrázolása az Édenben és a Szent Sátorban.

Miután Isten kiűzte Ádámot a Paradicsomból, azt látjuk, hogy a gyönyörű kert nem tűnt el onnan, kapui viszont könnyörtelenül bezárultak; Isten pedig a kert keleti felére odaállította a „kerubokat és a villogó kardot, mely körülforog” (IMIT ford.), hogy meggátoljon mindent és mindenkit abban, hogy az élet fájához juthasson. És itt is megtalálhatjuk a Szent Sátor alapelemeit, ahogyan megelőzőleg a Sátán Édenében is megtalálhattuk. Az élet fája – alatta a kerubokkal, körülötte pedig a Sekina dicsőséggel – a Szentek Szentjét jelenti, a Paradicsom a Szentélyt, Éden (az a terület, melyen a kert el lett ültetve) pedig a Szent Sátor udvarát.

És ahogy a Paradicsomban, úgy a Szent Sátorban is az Istenhez vezető utunk körvonalait látjuk kirajzolódni. Mert ami az Éden területe volt Ádámnak, azt jelenti számunkra ez a mostani föld – mely egykor, mint az Éden, gyönyörűsége hely volt, azonban most a bűn átka sújtja. A bűnbe esett Ádám a Paradicsom zárt kapui előtt, az élet és a dicsőség fáját látva imádkozott és ajánlott fel áldozatokat; és így teszünk mi is: a hit szemével tekintve a kegyelem trónusára e jelenvaló világ határain túl, és odavetjük magunkat eléje, Krisztus egyszer és mindenkorra felajánlott áldozata alapján.

Amikor azonban meghalunk, Isten Paradicsoma megnyílik előttünk; hiszen pontosan ugyanezt a szót használja az Újszövetség arra a helyre, ahol az átmeneti állapot során leszünk. „Ma velem leszel a Paradicsomban” (Lk 23,43), mondta Urunk a haldokló latornak.

A „paradicsom” szó perzsa eredetű, jelentése pedig közismert volt; Megváltónk pedig bizonyára azért használta, hogy szándékosan erre a jelentésre utaljon. A perzsa királyok és nemesek szokása volt ugyanis, hogy palotáikat hatalmas parkokkal vegyék körül, melyekbe gyönyörű fákat és bokrokat ültettek, és mindenféle vad- és háziállattal népesítették be ezeket. Egyesek szerint ezek a parkok az Édenre voltak hivatottak emlékeztetni; mindenesetre az ilyen jellegű helyeket nevezték paradicsomnak. Ezért lehetséges, hogy ennek a szónak a használatával utal Krisztus arra, hogy amikor meghalunk, az Atya házát körülvevő csodálatos kertbe lépünk be, de nem magába a házba.

Mert az Úr kijelentette tanítványainak, hogy elmegy, és helyet készít nekik abban a csodálatos palotában, és hamarosan visszatér, hogy Magához vegye őket (Jn 14,2-3), és az angyalok kijelentése szerint úgy tér vissza, mint ahogyan felmenni látták (Csel 1,11), teljes testi valójában. Amikor meghalunk tehát, be fogunk lépni a kertbe; de csak amikor Krisztus visszatér, és a feltámadás megtörténik, akkor férhetünk hozzá az élet fájához, mely az Isten Paradicsomának közepén van (Jel 2,7), és amely a Jelenlét tulajdonképpeni helyének felelhet meg.

Így a Szent Sátor udvara is ezt a jelenvaló világot jelképezi, melyben itt létünk alatt fel kell ajánlanunk a megölt áldozatot a rézoltáron azáltal, hogy hálás szívvel hiszünk Krisztus áldozatában, és utána meg kell tisztíttatnunk és szenteltetnünk a medencében a víznek fürdőjével az Ige által (Ef 5,26).

Majd, miután föl lettünk öltöztetve Krisztus igazságosságának fehér ruhájába, az átmeneti állapot során belépünk a Szentélybe, hol szolgálatunk eszközei nem lesznek többé közönséges fémekből – melyek folyamatosan ki vannak téve a bűn rozsdásodásának – hanem egyedül tiszta aranyból.

Végül pedig, a feltámadáskor beléphetünk a Szentek Szentjébe, a dicsőség lakóhelyére, abba a lakrészbe, mely számunkra készült az Atya házában.

A kerubok.

Amennyire lehet, röviden, de szólnunk kell a kerubokról, mert ezek a dicsőséges lények szorosan kapcsolódnak a teremtett világ megváltásához. Amikor először említi őket az eredeti héber szöveg, úgy írja, hogy „a kerubok”, melyből arra következtethetünk, hogy alakjuk ismerős volt a Mózes idejében élt izraelitáknak; ezért nem lehetnek mások, mint a Szent Sátorban ábrázolt kerubok. És valóban, ha szó szerint lefordítjuk, mely szavakkal mutatja be őket az Ige, így olvassuk: „és letelepítette (hogy ott lakozzanak, mint egy sátorban) a kerubokat Éden kertjének keleti oldala felől”. Megjelenésük legrészletesebb leírása Ezékiel első fejezetében található, melyet most megvizsgálunk.

Ezékiel leírása.

A próféta elmondja, hogy a héber foglyok közt tartózkodott a Kebár folyó partján, amikor megnyíltak előtte az egek, és Istentől jövő látomásokat látott. Szélvihar jött északról, egy nagy felhő, benne tűz, körülötte villogó fényesség. A tűz közepén mintha izzó érc látszott volna; és amint nézte ezt a csillogó ragyogást ijesztő környezetében, az közeledett hozzá, és dicsőséges alakokat tudott benne kivenni. Négy élőlényt látott, mindegyik egy-egy félelmetesen magas kerék mellett állt. A csodálatos lények feje fölött mennyezethez hasonló valami volt, olyan színű, mint a csodálatos kristály. A mennyezet fölött zafír trónus volt, és a trónon emberhez hasonló alak formája látszott, aki mennyei dicsőséget sugárzott, és szívárványhoz hasonló fényesség vette körül. Az Úr harci szekere volt ez; Jahve volt, akit a kerubok hordoztak, és ítélni jött.

Minden kerub emberformájú volt, azaz, alakja és álló helyzete az emberhez hasonlított. Mindegyiknek azonban négy arca volt; az első emberé, a második oroszláné, a harmadik bikáé és a negyedik sasé. Mármost, az oroszlán, a bika és a sas a mező állatainak, a háziállatoknak és az égi madaraknak a képviselője. Ebből a látomásból ered a zsidó mondás: „Négyen vannak a teremtés legnagyobbjai: az oroszlán a vadállatok között, a bika a haszonállatok között, a sas a madarak között, az ember pedig ezek felett; de Isten van a legmagasabban mindközött.”

Ezékiel templomában (Ez 41,18-20) a kerubok a pálmákkal kapcsolódnak össze, Salamonéban (1Kir 6,29) pálmákkal és virágokkal. A pálmát a királyok fájának tartották; Humboldt „a legnemesebb növény”-nek nevezi, „melynek mindig is a legfőbb szépséget tulajdonították a nemzetek”. A virág pedig a mező növényeinek dicsősége.

Így tehát a kerubok és a hozzájuk tartozó díszek, melyekkel körül voltak véve, mintha az állat- és növényvilág legmagasabb rendű formáit jelenítenék meg; a teremtett élőlényeket tökéletes állapotukban képviselve, Teremtőjük iránti engedelmességben és Vele való egységben.

Minden kerubnak oldala is négy volt, szárnya pedig hat, bár először csak négyet említ (Ez 1,6). Ezekről azt írja, hogy kettőt kiterjesztettek, és összeérintették egyikét a másikéval, míg a másik kettővel eltakarták a testüket. Hamar kiderül azonban, hogy a leírás elején Ezékiel csak az egyik nézőpontból beszél a külsejükről; mert egy kicsivel később azt mondja, hogy „mindegyiknek kettő (szárny) takarta innét, és mindegyiknek kettő takarta onnét a testét” (Ez 1,23). A szárnyak alatt emberi kezek voltak, a lábuk egyenes volt, ragyogó, mint a fénylő bronz; lábfejük pedig borjú lábához hasonlított. Végül pedig, az egész testük, a hátuk, a kezük és a szárnyaik, csakúgy, mint a kerekek, melyek mellett álltak, tele volt szemekkel, ami talán a nagyfokú éberséget és értelmet jelenti.

A kerekek leírása és lehetséges jelentése.

Mindegyik kerék közepében egy másik kerék volt, tehát az egyik a másiknak a közepében keresztbe forgott, úgy hogy a harci szekér megfordulás nélkül tudott bármelyik irányba haladni. A kerekek olyan színűek voltak, mint a krizolit csilláma; a gyűrűik, illetve a keréktalpaik tele voltak szemekkel; és az élet szelleme, vagy talán az élőlény szelleme volt bennük. Amerre Isten Szelleme menni akart, arra ment a kerubok harci szekere, és tért vissza, mint a villámlás.

Ezért a kerubok úgy tűnik, hogy a teremtmények életének szimbólumait jelentik, sőt nem lehetetlen, hogy a kerekek a természet erőit jelképezik – „Tűz és jégeső, hó és köd, szélvihar, amelyek akaratát teljesítik” (Zsolt 148,8).

A kerubok ugyanazok, mint a Jelenések élőlényei.

Ilyeneknek látta Ezékiel a kerubokat. És habár van néhány különbség a részletekben – mely talán az eltérő körülményeknek¹ köszönhető –, nem lehet kétség afelől, hogy ezek ugyanazok az élőlények, akiket János a trón lábánál látott (Jel 4,6). A Jelenésekben használt kifejezés a szó szerinti fordítása annak a héber szónak, mely Ezékielnél az „élőlény”-t jelenti, és pontosan ugyanezt használja a Szeptuaginta is ebben a szakaszban. Sajnos azonban a mi [King James] Újszövetség-fordításunkban „vadállat” szerepel, holott egyszerűen élőlényt jelent. Teljesen különbözik attól a kifejezéstől, amelyet az ige a tízszarvú, valamint a kétszarvú vadállatra (fenevadra) használ a későbbi fejezetekben.

1 Ezékielnél pl. minden kerubnak négy arca van, ami a Jelenésekben nem szerepel. A különbség oka az lehet, hogy a korábbi igehelyen, ahol a kerubok az Úr harci szekere körül jártak, a négy arcuk és négy oldaluk az egymásban forgó kerekeknek megfelelően lehetővé teszi számukra, hogy bármely irányba mozdulhassanak anélkül, hogy megfordulnának. A Jelenésekben azonban a trón előtt foglalnak helyet, és mozogniuk nem kell.

És valószínűleg Ézsaiás szeráfjaival is azonosak.

Azután Ézsaiás hatszárnyú szeráfjai is ugyanazoknak tűnnek, mint a kerubok. Szárnyaik száma ugyanis megegyezik, és ugyanabban a helyzetben vannak a dicsőségben, pontosan a trón alatt. A kiáltásuk pedig – „szent, szent, szent a Seregek Ura” – hasonló a János által látott élőlényekéhez.

A „szeráf” szó jelentése az is lehet, hogy „akik égnek”, és talán a kerubokat imádatuk heve miatt nevezték így. De lehet az is, hogy az eltérő név eltérő funkciót jelez. Hiszen a kerubokat úgy mutatja be, hogy tüzes széndarabokat vesznek föl Isten haragjának véghezvitelére (Ez 10,7), egy szeráf azonban eleven szentet vesz el az oltárról, és azzal, hogy Ézsaiás ajkához érinti, megtisztítja a hamisságtól és a bűntől (Ézs 6,6-7). Tehát lehet, hogy az előző nevet akkor használják, amikor az Úr úgy jelenik meg, mint emésztő tűz, az utóbbit pedig akkor, amikor az Ő dicsősége viselkedik úgy, mint megtisztító tűz lángja.

Ezek a lények nem angyalok, és nincs a kezükben lángpallas.

A kerubok nyilvánvalóan nem angyalok; hiszen, hogy ha azok lennének, az állat- és növényvilággal való kapcsolatuk példátlan lenne az Igében. Továbbá, a Jelenések két helyen megkülönbözteti őket az angyaloktól, az elsőnél „sok angyal”-ról olvasunk (Jel 5,11), a másodiknál pedig az összes angyalról („az angyalok mind” – Jel 7,11), akik a trón körül állnak, valamint az élőlényekről és a vénekről. Tehát bárhol jelenjenek is meg az Igében, akár az Éden kertjében, akár a szövetség lédáján, vagy a trón előtt, nem szabad elfelejtenünk, hogy mindig megtartják a maguk egyedi alakját.

A közkeletű felfogás ellenére nem ők forgatták a lángpallást, mely elzárta az élet fájához vezető utat. A héber egyértelműen úgy írja, hogy a kard saját magától forgott, azaz mozgásban lévő láng volt, annak a dicsőségnek párhuzamaként, mely a Szent Sátorban a kerubok fölött megjelent.

Létszámuk lehetséges jelentősége.

A kerubok száma újabb bizonyítékot szolgáltat a földdel való kapcsolatukra, hiszen a négy az Igében, és különösen a Jelenésekben, a földi teremtés száma. Olvasunk tehát, többek között, a „föld négy szegletéről” (Jel 20,8), a „föld négy sarkáról”, a „földnek négy szeléről” (Jel 7,1). A teremtett élőlények pedig úgy szerepelnek, mint „ami van az égen és a földön, a föld alatt és a tengeren”, az emberi faj így van összefoglalva: akik „minden törzsből, nyelvből, nemzetből és népből” valók; a teremtést pedig „négy súlyos ítélet” éri: „a fegyver, az éhínség, a vadállatok és a dögvész” (Ez 14,21). És ugyanígy, a földön való uralkodásra szánt nép vándorlásakor a pusztában, a sátraikat négy táborra osztva kellett fölverni, a négy égtáj felé fordulva (4Móz 2). Végül pedig, Dániel látomásában négy világbirodalom jelenik meg, és amikor közéjük betör az ötödik, megváltoztatja a korszakot, és nyomában felhangzik az örömkialtás, „e világ királysága a mi Urunké lett és az ő Krisztusáé” (Jel 11,15).

A kerubok Isten előtt azt a négy földi törzset képviselik, melyeknek a Noéval kötött szövetség ígéretei szólnak.

A bevezető gondolatok után folytassuk a kerubok valódi jelentőségének vizsgálatával, melyhez a kulcs, úgy tűnik, a Noéval kötött szövetség részleteiben található.

Már láttuk azt, hogy a hat nap alatt Isten az élőlények hat törzset teremtette meg, hogy lakozzanak a földön – a halakat, az ég madarait, a haszonállatokat (barmokat), a csúszómászókat, a vadállatokat és az embert. Ezek közül az első ötöt az ember uralma alá helyezte; de közülük hármat azután két emlékezetes alkalommal megkülönböztetett a többitől.

Amikor Isten az élőlényeket fajunk ősatyja elé vezette, „adott az ember neveket minden baromnak, az ég madarának és a mező minden vadjának” (1Móz 2,20), de nem mondja, hogy a halaknak és a csúszómászóknak is.

Van egy hasonló kihagyás a Noéval kötött szövetségben is, mely a következő szavakkal jut kifejezésre: „Íme, én megkötöm szövetségemet veletek és mag(zat)otokkal utánaatok; és minden élőlényel, mely veletek van, madárból, baromból és a föld minden vadjából, mely veletek van” (1Móz 9,9-10, IMIT ford.).

Ha megfigyeljük, hogy a szövetségben szereplő négy törzs – az ember, a madarak, a barmok és a föld vadjai – ugyanazok, mint amelyeket a kerubok alakjai jeleznek, azonnal felfogjuk, mi a lényege a keruboknak: Isten előtt a négy nagy földi törzs képviselőjében állnak, melyekkel szövetséget kötött, hogy soha nem fogja őket többé a föld színéről teljesen eltörölni.

Képviseleti jellegüket még inkább megerősíti héber megnevezésük, mert a „kerubim” szó egy olyan kifejezésből ered, melynek jelentése: „mint a sok”.

Kapcsolatukat pedig a noahita szövetséggel az a következő tény is bemutathatja, hogy a három következő szakasz közül kettőben, melyben részletesen le van írva az alakjuk, a Noéval kötött szövetség hatalmas jele, a szivárvány ott van fölöttük (Ez 1,28; Jel 4,3). A harmadik szakaszban, Ezékiel tizedik fejezetében ez nincs kifejezetten megemlítve; jelenlétére azonban történik utalás, mivel a próféta megfigyeli, hogy Izrael Istenének dicsősége megjelent ekkor, aszerint a látás szerint, amelyet a völgyben látott (Ez 8,4).

Bizonytalan, hogy a halak és csúszómászók miért nincsenek sem megemlítve, sem belefoglalva a szövetségbe.

Hogy mi a jelentősége a fennmaradó két törzs, vagy legalább bármilyen rájuk vonatkozó megjegyzés kihagyásának abból a felsorolásból, melyeknek Ádám nevet adott, és amelyek szerepeltek a noahita szövetségben, és miért nem jelennek meg a kerubok szimbolikájában, nehéz megfejtetni. Ha visszaemlékszünk arra, hogy a bűn a kígyó közvetítésével hatolt be világunkba, és hogy a megújult földön nem lesz többé tenger, arra következtethetünk, hogy a csúszómászók és a halak törzse véglegesen el fog tűnni. Másfelől lehetséges az is, hogy az élet magasabb rendű formáiban fognak szerepelni. De akárhogyan is lesz, nem ütközik azzal a ténnyel, hogy a kerubok mindazokat az élőlényeket jelképezik, melyek megmentésére Isten fogadalmat tett.

Isten szövetsége a föld négy törzsével azok megváltását is magában foglalja.

Ha azonban a hatalmas Teremtő szövetségre lépett, hogy soha nem fogja elpusztítani a földnek ezt a négy törzsét, akkor az ilyen ígéret szükségszerűen ennél sokkal több mindent is tartalmaz. Más igehelyek, amikor ellibbentik a jövő függönyét, felfedik azt az örömteli igazságot, hogy közeledik a felüdülés és helyreállítás ideje, amikor a föld megszabadul az átoktól, és lakói ismét visszaállíthatnak az ártatlanságra és békességre. Ezért tehát a négy törzsnek fenn kell maradnia e dicsőséges korszak során, és részt kell venniük a körülményeiben, vagy más szavakkal, meg lesznek váltva a bűn következményeiből.

És bizonyosan erre a sorsra utal az is, ahogyan a kerubokat a szövetség ládáján látjuk. Mert ott mindegyiküknek megvan az Ezékielnél leírt négy arca²; a félelmetes Sekina dicsőség szoros

2 Aligha szükséges megjegyezni, hogy semmilyen felhatalmazás nincsen a szövetség ládájának hagyományos ábrázolásaira, melyeken a kerubok angyalként jelennek meg. Nincs jogunk semmilyen más formában ábrázolni őket azon kívül, mint ahogyan az Ige leírja őket. És mivel a négy arc nyilvánvalóan szükséges ahhoz a szimbolikához, amikor csak két kerub volt a ládán, ebben az esetben nem szabad a Jelenésekben megadott leírást mintául vennünk, hanem meg kell értenünk, hogy Ezékiel látomásában minden kerubnak négy arca volt.

közelségében jelennek meg; az alattuk lévő, megszegett törvényt pedig betakarja az aranyfedél (a könyörület trónusa), melyen biztonságban nyugosznak. Így mutatják be annak csodálatos szimbólumát, hogy az Úr Jézus érdeme és halála által ember is és állat is meg lett váltva és meg lett békéltetve Istennel.

Ennek a jelképnek egyik jelentőségteljes vonása pedig azt mutatja meg nekünk, hogy ennek próféta teljessége hogyan tekint előre a jövőbe, az eljövendő korszak nagy változásaira. A kerubok a Mindenható közvetlen jelenlétében állnak, mégis a fejek által képviselt élőlények közül kettő tisztátalan. Isten azonban nyilvánvalóan meg fogja őket tisztítani, és nem lesznek többé közönségesek vagy tisztátalanok. Azonkívül ragadozó állatok is; amikor azonban eljött a nyugalom korszaka, „az oroszlán, mint a szarvasmarha, szénát eszik” (Ézs 11,7), a sas pedig nem odafentről les a prédára, és nem mondják többé rá, hogy „ahol sebesültek vannak, ott terem” (Jób 39,29-30). Mert, hogy az apostol mondja, „a teremtett világ maga is – mely most együtt sóhajtozik és együtt vajúdik – meg fog szabadulni a romlandóság szolgaságából Isten gyermekeinek dicsőséges szabadságára” (Róm 8,21).

Isten jelenlétében állva a kerubok nem csak az ígéretekre emlékeztetnek, hanem Isten akaratának kiszolgálóiként is tevékenykednek.

Hasonló céllal állnak tehát a kerubok az Úr előtt, mint amit a Malakiásnál szereplő emlékkönyv szolgál (Mal 3,16); azokra a földi törzsekre emlékeztetik az Urat, akik megmentésére elkötelezte Magát. Speciális hivataluk úgy tűnik, az, hogy az Úrnak segédkezzenek, amikor a föld kormányzásával foglalkozik; együttműködnek Vele mindabban, ami annak megváltásával összefügg, felsőbb végrehajtóiként cselekszenek, előhíva az erőket, melyek ítéleteit véghez viszik, és ellátják az angyalokat az Ő akaratának véghezviteléhez szükséges eszközökkel.

Így, a négy első pecsét egyenkénti feltörését követően az élőlények egymás után kiáltanak: „Jöjj!”, és azonnal megjelennek a lovak és lovasaik (Jel 6,1-8). Egyes bibliafordításokban az áll, hogy „Jöjj és lásd”, mintha Jánosnak szólna a felhívás; de mára általánosan elfogadott, hogy az „és lásd” hozzátétele teljesen elferdíti a jelentést. Ezékiel látomásában pedig, amikor a dicsőség eltávozik a templomból, az egyik kerub a gyolcsba öltözött ember markába tüzes széndarabokat tesz, hogy szétszórja Jeruzsálem fölött (Ez 10,6-7). Végül, az egyik élőlény hozza a hét angyalnak a hét, Isten haragjával megtelt aranycsészét (Jel 15,7).

A kerubok jelentősége Ádám számára.

Most megláthatjuk, hogy a kerubok megjelenése a paradicsomban a reménységről szóló dicsőséges jövendölést jelentette a száműzött Ádám számára. Hiszen ez azt mondta neki, hogy habár a koronát elveszítette fejéről, és ő maga az egész teremtéssel együtt immár romlásnak és pusztulásnak van alávetve, mégis eljön az idő, amikor újra hozzáférhet az élet fájához, újra közeledhet Istenhez, és újra elfoglalhatja uralmát a föld fölött, mely szintén visszakerül eredeti tökéletességébe és szépségébe. Isten irgalmassága így erősítette őt a bajban, bepillantást engedve az eljövendő helyreállításba.

A lángpallos.

Habár a reménység jelképei mindig ott voltak Ádám szeme előtt, ott volt a forgó lángpallos is, hogy folytonosan villámokat szórva őrizze a halhatatlanság fáját; a tüzes kör, mely távol tartotta Istentől és az élettől. Mert Jahve megemésztő tűz azok számára, akik a bűnben vannak; Ő olyan világosságban lakozik, melyet egyetlen bukott ember sem tud megközelíteni (1Tim 6,16).

Hogy a pallos a Sekinához kapcsolódik, Ezékiel látomásából derül ki, amikor a forgó tüzet látta a dicsőségben. Pusztító ereje akkor mutatkozott meg, amikor a Szent Sátor felszentelésekor tűz jött ki

az Úr elől, és megemésztette az égőáldozatot az oltáron (3Móz 9,24), valamint, amikor villámló lángja lesújtott Nádábra és Abíhúra, és meghaltak az Úr előtt (3Móz 10,2).

Innentől ezért az embernek teljes figyelmét azokra a dolgokra kell fordítani, amelyeket Isten azért adott, hogy a lángoló korlátot el lehessen távolítani – hogy az ember végül visszanyerhesse természetes helyzetét és bemehessen a nyugalomba.

Káin és Ábel születése; nevük jelentősége.

Ádám megkezdte a föld művelésével járó munkáját, melynek nehézsége az eszközök és a tapasztalat hiánya miatt kétszeresen is gyötrelmes lehetett. Egy idő múltán azonban megszületett az első gyermek a világra, és elképzelhetjük, milyen öröme lehetett Évának, ha arra gondolt, hogy az ígélet íme, megvalósult; hogy a szabadító Mag megjelent. Boldog emelkedettségében a gyermeket Káinnak nevezte – ami azt jelenti, „szerzés” vagy „tulajdon”, és így szólt: „Szerztem egy férfit Jahve segítségével!”. E mondat nyelvtani felépítése lehetővé teszi, hogy úgy fordítsuk: „Kaptam egy férfit, és Jahvét!” – de egyáltalán nem biztos, hogy Éva erre is gondolt. Mert az Ige nem közli velünk, hogy az istenfélő élet nagy titka, a testben megjelenő Isten ki lett-e már akkor nyilatkoztatva. Éva mindazonáltal hitte, hogy az ígélet, ahogyan ő megértette, beteljesedett; azt gondolta, hogy megkapta a Szabadítót, tehát fiát elnevezheti úgy, hogy a birtokában van annak, amit Isten megígért.

De jaj! Mit sem tudott még a keserves csalódásoktól, a halogatott reménység sorozatos szívfájdalmáról, mely onnantól fogva neki és minden leszármazottjának osztályrészé lett. Mert nem csak abban tévedett, hogy Káint gondolta Szabadítónak; mert a fiú, akit szeretett, akitől oly sokat remélt, valójában a kígyó legelső ellenséges magja volt, annak a láncnak a legelső szeme, mely nem Krisztusban, hanem az Antikrisztusban fog végződni. Mire második fia megszületett, már valamennyire sejtette az igazságot; mert öröme bánatba fordult, és a gyermeket Ábelnek nevezte – azaz „lehelet” vagy „ami elmúlik, mint a lehelet” –, megmutatva ezáltal, hogy tisztában van vele, utódai halandók, nagy reményei pedig porba hulltak.

Honnan vettek feleséget?

Mivel Sét születésére Ábel halála után hamar sor került, és az Ige azt mondja, hogy Sét akkor született, amikor Ádám százharminc esztendő volt (1Móz 5,3), valószínűleg körülbelül százhuszonkilenc év telhetett el Káin születése és Ábel halála között. Ezalatt az idő alatt Ádámnak kétségtelenül sok más fia és lánya született, Káin és Ábel pedig azt az utasítást kaphatta, hogy vegyenek maguknak feleséget a húgaik közül. Az efféle házasságok elkerülhetetlenek voltak az emberi történelem kezdetén, hiszen az egész fajt a közös szülőpártól való származás egyesíti, és nem szabad elfelejteni azt sem, hogy Ádám gyermekei nem pusztán egy család voltak, hanem a teljes emberi család. Amint azonban megszűnt ez a szükségesség, Isten helytelenítette az ilyen kapcsolatokat, és később pedig szigorúan meg is tiltotta (3Móz 18,9).

Foglalkozásuk.

Felnövekedve a két testvér különböző foglalkozást választott. Káin földműves lett, és ezért az átkot annak teljes keservességében érezkelhette; Ábel azonban juhásztor lett. És mivel akkoriban az emberek még nem ehatták meg az állatok húsát, a juhokat minden bizonnyal áldozati célokra és ruhakészítésre tartotta. Káin tehát az őcsalád élelmiszer-ellátásában segédkezett, míg Ábel feladatai a vallásos szolgálattal és a ruházkodással voltak kapcsolatosak.

A bemutatott áldozatok. Káin visszautasításának oka.

Az idő előrehaladtával a testvérek elhozták a maguk áldozatát az Úrnak, melyet valószínűleg a Paradicsom kapujánál mutattak be. És Isten Ábelre és az ő áldozatára tekintett, de Káint és az ő áldozatát nem vette figyelembe. Hogy miért volt ez a különbségtétel, az elsőrendű fontosságú számunkra, hiszen sokan vannak ezekben az utolsó napokban, akik Júdás próféciája szerint (Júd 11), Káin útján járnak: a legelső gyilkos teológiája a mostani idők nagy és folyamatosan növekvő iskolájának a teológiája. Káin nem tagadta Isten létezését, és nem utasította el azt sem, hogy imádja Őt. Sőt, el is ismerte minden jó dolog adományozójának, és ennek a bőségnak az elismeréseképpen hozta el a föld gyümölcsét áldozatul. Ennél tovább azonban nem ment, és ezért, habár jó és vallásos embernek ismerték a környezetében, Istent nem elégítette meg. Hiszen úgy, hogy még mindig a bűneiben volt, azt feltételezte, hogy odajárulhat a Szenthez vér kiontása nélkül; kész volt ugyan elfoglalni az Istentől függő teremtmény helyét, de nem vallotta magát halálra méltó bűnösnek, aki egyedül egy Helyettesnek az áldozata által menekülhet meg.

Azoknak az előképe ő, akik ezekben a mostani időkben szívesen énekelnek a Teremtő jóságáról és szeretetéről, és mindig készek dicsérni Őt ezekért a tulajdonságaiért, és igénylik ezek jótéteményét a maguk számára anélkül, hogy a legkisebb utalást is tennék a maguk méltatlanságára és bűnös állapotára; anélkül, hogy egy pillanatig is gondolnának arra a tökéletes szentségre és igazságosságra, melyek épp annyira Isten gondolatainak részét képezik, mint maga a szeretet. A Magasságos tehát nem fogadta el Káin áldozatát; mert senki sem jöhet imádni Őt, csakis a kiontott vér, a Bárány vére által, melyről Ő gondoskodott. Elsőként a bűnért való áldozat szükséges, csak utána jön a hálaáldozat. Csakis úgy léphetünk be a Szentek Szentjébe, és vethetjük magunkat a kegyelem trónusa elé, ha átmegyünk Krisztus testének kettéhasadt kárpitján.

Ábel tudott valamit erről, és vallást tett róla: ezért elhozta nyájának zsengejét; és alázatosan elismerve, mit érdemelne, kiöntötte életet jelentő véréket. Isten pedig rögtön elfogadta áldozatát; lehet, hogy úgy – ahogyan többen gondolják –, hogy tüzet bocsátott ki a Sekinából, hogy feleméssze, és így előképszerűen megmutatva, hogy Ábellel kapcsolatos haragját egy helyettes áldozaton elégíti ki.

Isten hiába inti Káint. A gyilkosság.

Ennek láttára Káin elvesztette önuralmát, dühös lett, és elkövette azt a visszataszító bűnt, hogy megítélje Alkotóját, és emberi haragot gerjessen fel igazságos bánásmódjával szemben. Isten azonban nem akarta a bűnöst rögvést a sorsára hagyni. Türelmesen magyarázott Káinnak, mint az akaratos gyermeknek; arra törekedett, hogy józan belátásra térítse, rámutatva gonosz állapotára, és arra, hogy milyen iszonyú bűn les rá az ajtaja előtt, készen arra, hogy rávesse magát, mint valamilyen ragadozó fenevad a zsákmányára. És nem fejezte be anélkül, hogy ne ígérte volna meg, hogy ha a bűnös bűnbánattal megtér, és helyesen cselekszik, akkor őt is elfogadja, és megőrizheti öccse fölötti befolyását, melyre, mivel Alkotója elsőszülöttnek választotta őt, jogosan igényt tarthatott.

A jóakarató figyelmeztetés azonban hasztalan volt; Káin megragadta a lehetőséget, és a bűn csírája, mely Ádámban lett elültetve, legidősebb fiában gyilkossággá érett.

Rábizonyítás és ítélethozatal.

Nem sok idő telt bele, hogy Isten megkeresse a vért. „Hol van Ábel, a testvéred?” – kérdezte Káintól. Megint csak, mint Ádámnál, Isten – bár teljes ismerete volt – kérdést tett fel, hogy a bűnösnek megadja a lehetőséget önmaga megítélésére, és vétkének megvallására. Ha Káin így tett volna, még lehetett volna számára remény. De másodszor is megbélyegezte magát a kígyó jelével azáltal, hogy hazugságot is ragasztott a gyilkosság mellé. „Ezt felelte: Nem tudom. Avagy őrizője vagyok én a testvéremnek?” Annyira megkeményedett, hogy kész volt tagadni az igazságot még a

mindentudó Isten jelenlétében is. Ezért azonnal előhurcolták az ítélethez: hazugságból szőtt hálója szétszakadt, és büntették a maga teljes sötétségében leleplezték e metsző szavak: „Mit cselekedtél? Testvéred vére kiált hozzám a földről.”

Káin nem tudott megszólalni; semmilyen védekezést vagy kifogást nem tudott emelni, Isten pedig kihirdette az ítéletet. A föld, mely beitta testvérének véré, kétszeresen átkozott legyen, ne adja többé termőerejét még a legkeményebb munka árán sem. És a gyilkos sem maradhat szüleivel Édenben, el kell űzetnie az Úr jelenlétéből, a kerubok és a dicsőség látványától, és útra kell kelnie mint bujdosónak és vándorlónak a földön. De emberkéz nem illetheti őt; sem családjának többi tagja, sem Ábel leszármazottjai (ha ugyan voltak), nem állhatnak bosszút a bűnösön hétszeres büntetés terhe mellett, mert hivatalos hatalmat akkor még Isten nem bízott az emberre.

Ádám és Éva megvigasztalódik Sét születése által.

Első szüleink így veszítették el mindkét fiukat egyetlen napon. Mennyire meg lehettek döbbenve attól, hogy milyen mértékben megsokasodott az a baj, melyet törvényszegésük hozott a világba! De a minden vigasztalás Istene könyörületes volt, és körülbelül ez idő tájt egy másik fiút adott nekik, akit Éva Sétnek nevezett, melynek jelentése „kijelölt, kinevezett”. „Mert kijelölt nekem Isten másik magot Ábel helyett, akit megölt Káin” – mondta Éva. Érdekes megfigyelni, hogy itt az ajándékot Elóhímnak és nem Jahvénak tulajdonítja, ami valószínűleg azt jelzi, hogy a reménység a csüggedésnek adott helyet az életében. Miután százharminc éven át várta a megígért Magot, végül kétségbeesésbe süllyedt, és mivel Sétben nem látott semmivel sem többet, mint egy természet szerinti fiúban, a hálóját Elóhímnak önti ki, és nem a szövetséget megtartó Jahvénak. Azonban ismét tévedett. Hosszú és kimerítő volt a várakozás ideje, és keservesek a csalódások, de végül megkapta a legelső láncszemét annak a sornak, mely a megígért Magban ér véget; mert Sét vonalából kellett Krisztusnak származnia.

A káiniták jellemzői. Énók városa.

Innentől kezdve az emberi nem kétirányú fejlődését látjuk. A sétiták és a száműzött káiniták egy ideig különváltan maradnak, és egyik a gyülekezetet, a másik a világot képviseli. A káiniták az Istentől elidegenedett ember nyughatatlanságával folyamatosan arra törekedtek, hogy száműzetésük földjét kellemessé tegyék; hogy mesterségesen hozzák létre újra a Paradicsomot, ahelyett hogy a valódi gyönyörűség kertje után vágynának; minden eszközzel szüntelen enyhíteni próbálták az átkot ahelyett, hogy türelmesen követték volna Isten útmutatásait ahhoz, hogy teljesen megszabaduljanak tőle. Káin maga, aki vándorlásra ítéltetett, volt az első, aki várost épített, melyet fiáról Énóknak nevezett; ő kísérelt meg elsőként kényelmesen letelepedni a megátkozott földön.

Egyesek nem értik, hol talált lakosokat a városához. Elfelejtik azonban, hogy amennyire tudjuk, akár évszázadokkal az Édenből való elbujdosása után telepedhetett le, és nem veszik számításba az óriási mértékű népességszaporodást abban a korban, amikor az átlagéletkor nyolc-kilencszáz év volt, és az emberek hét-nyolc generációnyi leszármazottjukkal éltek egy időben. Mindemellett Káin városa lehet, hogy először nem volt több, mint a maga és családja számára létesített állandó lakóhely.

Lámek és fiai. Asszonyok említése Káin leszármazottjai között.

A nevek pusztán felsorolásán túl nincs további feljegyzés Káin utódairól, míg az ötödik generációhoz nem érkezünk. A Lámekekkel és családjával kapcsolatos néhány részlet azonban élénk képet fest az ember romlásáról, e világ gyermekeinek útjáról. Azt látjuk, hogy a romlás az érzéki életben kezdődik, amibe beletartozik az Isten-tudatosság és az Isten törvényeinek megszegésétől való félelem elvesztése; végigkövethetjük, ahogy folytatódik tovább abban, hogy a jelenlegi

körülményeket olyan kényelmessé és élvezetessé tegyék, amennyire csak lehetséges – művészetekre, tudományra és intellektuális tevékenységekre cserélve a szellemi dolgokat, és különféle szórakozások, kedvtelések és izgalmas dolgok segítségével számúzve minden szellemmel kapcsolatos gondolatot. Mindez pedig az én teljes középpontba állításában, és Istennel szembeni megkeményedett ellenszegülésben végződik.

Lámek megszegte a házasság eredeti törvényét, és ő lett az első, akinek több felesége volt, bizonyítékát adva ezzel annak a teljes istentelenségnek, melybe a káiniták süllyedtek. Feleségeinek említése és a nevük talán köreik társadalmi állapotát tükrözi. Ádá azt jelenti, „dísz” vagy „szépség”; míg Cillá azt, hogy „árnyék”, mely valószínűleg gazdagon leomló, őt szinte beárnyékoló hajfürtjeire utal. Lámek leányát pedig Naamának hívták, melynek jelentése „kellemes”, „kedves”. Sét utódainak családfájában nincs név szerinti említés sem feleségekről, sem lánygyermekéről. Ez talán arra utalhat, hogy a káiniták asszonyai túlságosan kiemelkedtek, és hogy egyedül a szépséget és az érzéki vonzerőt tartották értékesnek bennük.

Lámek fiai közül Jábál tűnik ki, mint az első ember, aki nagy számú marhát gyűjtött össze, és nomád életet élt. Valószínűleg, Isten rendelése ellenére bevezette az állatok húsának és tejének fogyasztását, abban a reményben, hogy megmeneküljön az átkozott föld művelésének fáradságaitól. Jubál feltalálta a zenét, Tubáلكain pedig a fémmegmunkálást.

Lámek szavai feleségeinek.

Az utolsó, amit Lámekről megtudhatunk, a feleségeihez intézett szavaiból derül ki. Ez valamilyen dalnak tűnik, mely népszerű lehetett az özönvíz előttiak között. Az önbizalom, – talán a Tubáلكain kovácsolta fegyverekből eredő – dicsekvés és büszke bosszúállás szelleme árad belőle, mely kellően felkészít bennünket annak meghallására, hogy a földet röviddel ezután teljesen megtöltötte az erőszak. Szó szerinti fordításban így hangzik:

„Ádá, és Cillá, halljátok szavamat,
Lámek feleségei, figyeljetek mondásomra;
Mert férfit öltem sebem miatt,
és ifjút sérülésem miatt.
Mert hétszeres a bosszú Káinéért,
de Lámekért hetvenhétszeres.”

Az ének jelentése szerint Lámek egy fiatalemberrel keveredett nézeteltérésbe, és miután az megsebesítette őt, bosszúból megölte. Isten hétszeres bosszút helyezett kilátásba annak, aki megölné Káint, de tudja meg mindenki, hogy ha valaki Lámeknek okoz sérülést, az biztosan az életébe fog kerülni annak.

Itt hallunk utoljára Káin családjáról a világ többi részétől különválasztva. A család első tagja gyilkos volt, az utolsó ismert személy pedig többnejű, gyilkos és az elemek isteneinek nyílt imádója.

A sétiták jellemzői.

Amikor azonban Sét családfájához érünk, a kép megváltozik. Nincs többé előttünk irigység, harc, a szabadosság és erőszak megnyilvánulásai; fülünket nem sérti tovább a marhacsordák bőgése, a nyugtalan lelkiismeretet elszongító lágy zene futamai, az üllő csattogása, a büszke hencsegők dicsekvései és az átok felett győzedelmeskedni akaró, Isten nélküli világ lármája.

Hanem szegény és szenvedő népet látunk; kik nap nap után fáradoznak, hogy Istenük rendelése szerint szerezzék meg betevőjüket a kegyetlen földön; türelmesen várják, míg kegyelmes nem lesz hozzájuk, és alázattal fogadják el kezének fegyelmező nevelését. Nincs részük a földi

történelemben; azt teljes mértékben a káiniták alkotják. Mint jövevények és átutazók a földön, távol tartják magukat a hústesti kívánságoktól; nem építenek városokat; nem találnak fel művészeti ágakat; nem találnak ki mulatságokat. Mert nem az az ország érdekli őket, amelyben élnek, hanem annál jobbat keresnek, a mennyeit. Végül, ahogyan Noé neve is utal rá (1Móz 5,29), mindig szemük előtt tartják az átkot, mellyel Isten a földet sújtotta.

Az „akkor kezdték el segítségül hívni Jahve nevét” jelentése

A káinita Lámek dicsekvéseivel ellentétben Sét elsőszülött fiát Énósnak nevezte, ami azt jelenti, „gyengeség” – alázatos megvallásaként az ember erőtlenségének és tehetetlenségének, melynek természetes folytatása a következő mondat: „Akkor kezdték el segítségül hívni Jahve nevét”.

Hogyan kell azonban értenünk ezt a kifejezést, melyet inentől kezdve gyakran használ a Szentírás? Jahve, ahogyan korábban láttuk, az a név, mely által Isten azoknak jelentette ki Magát, akikkel szövetséget kötött, akiknek ígéreteket tett. Amikor Mózes megkérdezi, hogy milyen választ vigyen meg az izraelitáknak, ha megkérdezik az Istennek a nevét, aki őt küldte, az Úr így felel: „VAGYOK, AKI VAGYOK. Azután azt mondta: Így szólj Izrael fiainak: A Vagyok küldött engem hozzátok.” (2Móz 3,14). A héberben azonban a „lenni” igének nem a jelen, hanem a jövő ideje áll; és ebből a jövőbeli alakból származik Jahve neve. A héber jövő időnek egyedi jelentősége van; gyakran használják valamilyen állandó, maradandó állapot kifejezésére, ami létezik és mindig létezni fog. A „VAGYOK, AKI VAGYOK” értelme tehát az, hogy „MINDÖRÖKKÉ AZ LESZEK, AKI VAGYOK”. És így „Jahve” a változhatatlan Istent jelenti, Aki tegnap, ma és mindörökké ugyanaz. Akinek tervét semmilyen körülmény nem befolyásolhatja, Akinek ígéretei semmiképpen nem hiúsulnak meg.

Ezért tehát bármikor azt olvassuk, hogy Ábrahám valamilyen új helyen fölütötte a sátrát, és oltárt emelt, és segítségül hívta Jahve nevét (1Móz 12,8), úgy kell tekintenünk, hogy céltalannak tűnő vándorlásai során Istenhez folyamodik védelemért az Ő neki tett ígéreteire alapozva.

Ismét: „Mivel viszonzom az Úrnak [Jahvénak] minden hozzám való jótéteményét? – kérdezi a zsoltáros. – A szabadulás [jesúá] poharát felveszem; és az Úr [Jahve] nevét segítségül hívom (Zsolt 116,12-13). Azaz, hálatelt szívvel elfogadom a szabadítást, melyet Isten számomra munkált, és azáltal, hogy Őt Jahve néven hívom segítségül, dicsőíteni fogom Őt, mint Változhatatlant, Aki soha nem mulasztja el beváltani az ígéreteit.

Végül pedig Jóelnél azt olvassuk, hogy abban a szörnyűséges időszakban, közvetlenül Krisztus és gyülekezete dicsőséges megjelenése előtt, amikor a világ rémülten figyel a jeleket az égből és a földön, a vért, a tüzet és a füstoszlopokat; amikor a nap fénye elsötétül, és az ezüst hold vérvörösre vált – hogy abban a szörnyűséges órában, aki segítségül hívja Jahve nevét, az megmenekül (Jóel 2,32). Mindez, ahogyan a szövegkörnyezetből kiderül, a zsidó maradékra vonatkozik; és azt jelenti, hogy ha bárki, akit az őt körülvevő szörnyűséges látvány az Izraelnek tett ígéretekre emlékezteti, és Alkotójához folyamodik Annak szövetségben használt nevével, a szövetség ígéreteinek alapján, akkor megmenekül.

Könnyen megérthetjük ezért a sétitákra alkalmazott kifejezés jelentését. Káin leszármazottjai – kik csak a teremtő és uralkodó Elóhímot tisztelték, és következképpen nem voltak ígéreteik, melyeken nyugodhattak volna –, amilyen kényelmesen csak tudtak, berendezkedtek a világban, és legjobb tehetségüket, szorgalmukat az átok kényelmetlenségeinek kiküszöbölésére fordították. A sétiták azonban nem kísérelték meg, hogy az ösztöke ellen rugódozzanak, vagy hogy elkerüljék Isten fegyelmező nevelését, hanem Őhöz fordultak enyhülésért, rábízták magukat ígéretére a megváltó Maggal kapcsolatban, és elkezdtek Őt a szövetségben szereplő néven, Jahvének szólítani, hogy életben tartsák a reménységet, és kifejezzék bizalmukat ígéretében.

Így lehetséges, hogy az a szellem látszik bennük, mely sok-sok évszázaddal később a thesszalonikai keresztényeket is indította (1Thessz 1,9-10): nem csináltak maguknak bálványokat a földön, hanem szolgálták az élő és igaz Istent, és várták az Ő Fiát a mennyből.

Énók, az első a próféták sorában.

Érdekes egybeesésre figyelhetünk itt föl. A káinitákról szóló leírásban Káin történetének néhány részlete után csak sejtjük az irányt, amerre utódait vezette, és nevek pusztája felsorolása következik, míg Lámekhez nem jutunk, Ádámtól a hetedikhez. Majd pillanatnyi betekintést kapunk az első emberölő városába, láthatjuk a benne kialakuló törvénytelenséget és erőszakot, s hogy lakói fáradhatatlanul igyekeznek Isten nélkül elérni a boldogságot.

Ugyanilyen módon hallunk arról, hogy Sét alázatosan megvallja gyengeségét, valamint, hogy az ő közössége akkor kezdi Jahve nevét segítségül hívni. Ezt azután születések és halálok pusztája felsorolása követi, míg meg nem érkezünk Énókhhoz, Ádámtól a hetedikhez Sét vonalán. Ekkor a krónika megtorpan egy pillanatra, és néhány szóval feljegyez egy rendkívüli jelentőségű eseményt.

Ahogy a gonoszság elérte tetőfokát Lámekben, úgy érte el az istenfélelem Énókban; mert ő Istennel járt, és bizonyosságot nyert afelől, hogy kedves Istennek (Héb 11,5). A vég sötét árnya azonban egyre inkább ráborult a világra. A gonoszság oly mértékben megnövekedett, hogy nem csak az vált világossá, hogy az ember képtelen önmagát helyreállítani, hanem az is, hogy sürgős ítélethozatalra van szükség. Az Úr ezért új erőt adott Énóknak, és elküldte első prófétájaként, hogy tanúskodjon a világ bűne ellen, és hirdesse, hogy a hosszútűrés időszaka hamarosan véget ér.

Énók Isten Szellemével betelve az emberek között járt, hirdette az igazságosságot, mértékletességet és az elkövetkező ítéletet, és kétségtelenül sokan reszketni kezdtek. De a tartós eredmény nagyon csekély volt, mert a prófétán kívül senki más nem bizonyult méltónak, hogy kimeneküljön azokból a dolgokból, melyek a földre következtek. Egyedül ő ragadtatott fel a mennybe az özönvíz előtti nagy nyomorúság vészterhes időszakának kezdete előtt; Isten kiemelte őt a világból az özönvíz előtt körülbelül hatszázhatvankilenc évvel. És habár ilyen sok évszázadnyi halasztás hosszúnak tűnhet, ne feledjük, hogy az akkori átlagéletkor miatt, ugyanennyi idő ma nálunk nem több, mint ötven vagy hatvan évnek felel meg.

Énók próféciáinak egyetlen létező feljegyzése egy még bekövetkezésre váró eseményt érint.

Énók, az ősi látó egyetlen fennmaradt megnyilatkozása Júdás levelében lett megőrizve számunkra. Így szól: „Ezekről jövendölt pedig Énók is, aki Ádámtól a hetedik volt, és ezt mondta; nézzétek, eljön³ az Úr tízezer szentjével, hogy ítéletet tartson mindenki ellen, és megfeddje az elvetemülteket mind az összes elvetemült tettükért, amelyet elvetemülten elkövettek, és minden durva szóért, amelyet szóltak ellene az elvetemült vétkesek (céltevesztők)” (Júd 14-15).

Ezek a szavak, legalábbis végső soron, nem az özönvízre, hanem a mi mostani korunkra utalnak, amikor Urunk dicsőségben megjelenik gyülekezetével együtt. Ha ez a prófécia ihletett magyarázat nélkül maradt volna fönn a számunkra, kétségtelenül az „elszellemiesítő” elméletet támasztotta volna alá. Azt feltételezték volna, hogy ez csakis a vízözönre vonatkozik, és intenének bennünket, hogy figyeljük meg, az, hogy az Úr eljön, pusztán szimbolikus utalás a hatalmas ítéletre, és nem jelent személyes eljövételt. Lehetetlen azonban így elferdíteni a jelentést, mert Júdás azt mondja, hogy az ő életének idején, azután, hogy Krisztus felment az Atyához, a jövendölés beteljesedése még mindig várat magára. Ezért kellett fennmaradnia, mert a Megváltónak a jelenlegi korszakot lezáró, személyes megjelenésére vonatkozik. Az pedig, hogy Énók a beteljesülés előtt mintegy

3 „Íme, eljön az Úr” – a görögben az „eljön” valójában múlt időben szerepel: „eljött”. A prófécia viszont nyilvánvalóan egy jövőbeli esemény képét írja le, mely Énók szeme előtt lejátszódott, ezért a jelen idejű használat is elfogadható, mert az idézetet érthetőbbé teszi az olvasó számára.

ötezer évvel korábban tudhatott erről a megjelenésről, azt mutatja, hogy Isten titkai mindig azokkal vannak, akik félik Őt; míg ugyanakkor tanúsítja, milyen óriási jelentőségű ez az esemény, melynek első lépésére bármelyik órában számíthatunk.

Kétségtelen az is, hogy a prófécia emellett tele volt vigasztalással Sét istenfélő leszármazottjainak számára, kiket gyötört az átok, és vágyakoztak a megígért szabadítás után. Az Úr megjelenésekor ugyanis katasztrofális véget ér a harc a kígyóra és annak magjára nézve; és a várakozás kimerítő évszázadai után végre bekövetkezik az egész teremtés megváltása a bűnből és a halálból – aminek az árát teljes mértékben megfizette Krisztus a kereszten.

Énók felvitetése annak előképe, amikor a gyülekezet elragadtatik, hogy találkozzon az Úrral a levegőben.

Énók tehát továbbra is Istennel járt, és bizonyosságot tett az egész világnak, egészen a háromszázhatvanötödik évéig, amikor hirtelen eltűnt, nem volt többé; nem volt sehol, és senki sem találta. Mert felragadtatott a Magasságos trónjához, ez pedig az első utalás arra a nagy titokra, hogy habár Isten a földet az embereknek készítette, és az az akarata, hogy örökké rajta lakjanak, mindazonáltal van egy terve, mely szerint ki akarja emelni közülük azokat, akiket magasabb cél betöltésére választott ki, arra, hogy Krisztussal lakozzanak a mennyei helyeken. És abban, hogy Énók a Noé szörnyű időszaka előtt felvitetett, az előképét látjuk a Krisztust váró gyülekezet szempillantás alatti összegyűjtésének, hogy mielőtt a világ romlása a legrosszabbra fordulna, és mielőtt az Úr napjának ítélete bekövetkezne, találkozzanak Krisztussal a levegőben, és így mindenkor Vele legyenek. Hiszen a világ nem hallott semmilyen trombitaszót, nem látott villámokat cikázni, amikor Énók hirtelen elragadtatott; egyszerűen eltűnt, és társai talán először nem is tudták, hogy hová lett. Sőt, lehet, hogy hasztalan keresték, mint ahogy a prófétafiak három napig keresték Illést Jerikó hegyei és völgyei között. És valószínűleg így lesz a gyülekezet felvitetésekor; a Megváltó váratlanul fog eljönni, mint éjjel a tolvaj, és kilopja Övéit a mit sem sejtő világból. Ágyaikat üresen fogják találni reggel, vagy eltűnnek megszokott helyükről nappal; nem mondanak búcsút azoknak, akiket szerettek, de akik számára képtelenek voltak a maguk útját vonzóvá tenni; minden, amit a végükről föl lehet jegyezni, annyi lesz, mint Énok távozásának feljegyzése: Nem voltak többé, mert Isten Magához vette őket.

Az Ige bizonyága is alátámasztani látszik ezt a nézetet.

Ezzel a párhuzammal szemben azt az ellenvetést lehetne felhozni, hogy Pál leírása a gyülekezet elragadtatásáról úgy néz ki, hogy az Úr alászáll az égből riadóval, főangyal szózatával és Isten harsonájával (1Thessz 4,16). Első ránézésre úgy tűnik, hogy ez arra utal, hogy lesz legalább egy röpké kihirdetése annak, hogy mi történik éppen. De nem szabad elfelednünk, hogy Pál nem általánosságban az emberiségnek ír, hanem egyedül a Krisztust váró gyülekezetnek. Ebből nem következik tehát, hogy az egész föld felkavarodik a hívó szó miatt, hanem szükségképpen csak az érintettek fogják meghallani.

A halottak között ez bizonyosan így lesz; mert Urunk Maga mondja nekünk, hogy amikor megadja a jelet az első feltámadásra, mindazok, akik hallják, élni fognak (Jn 5,25). A többi halott azonban nem fogja hallani, és ezért nem is fognak élni, míg a Millennium ezer éve el nem telik. És ahogy a halottakkal lesz, úgy lesz valószínűleg az élőkkel is. Mert habár kellő igei bizonyítéka van, hogy a gyülekezet elvétetik a földről a korszak lezárása előtt, mindazonáltal nincs nyoma a prófétikus szakaszokban annak, hogy a világ hirtelen megrémülne akkor Krisztus hangjától és az Isten harsonájától. Az Úr saját kijelentései – hogy habár félreérthetetlen jelek és csodák hirdetik ki dicsőséges megjelenését a világnak, az Övéiért úgy fog eljönni, olyan váratlanul és nesztelenül, mint a tolvaj éjszaka –, nyilvánvalóan ugyanebbe az irányba mutatnak, ahogyan az a tény is, hogy a

gyülekezet felvitetésének részletei teljesen hasonlóknak tűnnek Énok, Illés és az Úr felvitetéséhez, melyek közül egyiket sem látta a világ, illetve nem érintette semmilyen közvetlen módon.

Lehetséges, hogy azoknak, akik ugyan hívők Krisztusban, és ezért az Ő megváltottjai közé tartoznak, akik felajánlották az áldozatot a rézoltáron, de nem lettek még kellőképpen megtisztítva és megszentelve a rézmedencében, és emiatt nem képesek bemenni a Szent Sátorba a mennyben, lesz valamilyen tudomásuk az összehívásról, de csak hogy ráésszméljenek, nem képesek engedelmeskedni neki. Olyanok lesznek, mint Elizeus, aki tanúja volt Illés távozásának; vagy mint a tanítványok az Olajfák hegyén, amikor látták a felhőt, mely befogadta és eltakarta szemük előtt Mesterüket, de még nem álltak készen arra, hogy kövessék Őt.

Valódi jelentése a „keleuszma” szónak, melyet az angolban „kiáltás”-nak fordítanak.

Mielőtt továbbmennénk, érdemes azonban megfigyelni, hogy az a kiáltás, melyről Pál ír az Úr leereszkedésekor, nem egyszerűen csak egy kimondott szó, amelyet az ember meghall. A görög *keleuszma* ugyanis olyan parancsszót jelent, melyet akkoriban a haditengerészetnél vagy a katonaságnál használtak a tisztek. Azt a képzetet akarja tehát átadni, hogy a gyülekezet egy hadseregére hasonlít, melynek katonái már megkapták a parancsot, hogy készüljenek fel az indulásra; megparancsolták nekik, hogy sorakozzanak fel, és álljanak készenlétben felövezett derékkal és figyelmező füllel, hogy egyszerre tudjanak megindulni abban a pillanatban, amikor nagy Vezetőjük szájából elhangzik a parancsszó. Vannak azonban olyanok, akik, habár a sereghez tartoznak, elhanyagolták az arra vonatkozó első parancsot, hogy legyenek készen és vigyázzanak, és ezért nem várják a másodikat. Ezeket teljesen megzavarja a váratlan jeladás az indulásra, és mivel nem tudnak azonnal engedelmeskedni, körülményes és veszélyes utat megtéve tudnak csak társaikhoz csatlakozni, melynek nagyobb részét az akkorra összegyűlt és kétszeresen gonosz ellenség erős csapatai fogják megnehezíteni.

Lámek próféciája és annak beteljesedése.

Az első próféta tehát így ment át egyik pillanatról a másikra e világ fáradalmaiból Isten jelenlétébe, és hagyta hátra fiát, Metuselahot és unokáját, Lámeket, aki Noé apja volt. Noé neve azt jelenti, „pihenés”, és Lámek a következő szavakkal adott fiának nevet: „Ez fog minket megvigasztalni munkánkban és kezeink fáradalmában a talaj miatt, melyet megátkozott az Úr” (1Móz 5,29). Ez a beszéd nem lehet a gyermek születése felett érzett öröm pusztá kifejezése; hiszen ha így lenne, aligha jegyezték volna föl. Tudjuk azonban, hogy úgy Lámek nagyapja, mint fia próféták voltak; és lehet, hogy az egyszer valakire ráruházott ajándék mindig a következő családfőnek lett átadva, úgy, hogy Énok, Metuselah, Lámek és Noé tanúk sorozata volt, akiket Isten jelölt ki, hogy bizonyítást tegyenek a világ gonoszságával szemben, és hirdessék Isten szándékát az ítélettel kapcsolatban.

Lámek szavai ezért minden bizonnyal prófétikusak, és be is teljesedtek abban, hogy az özönvíz után az átok bizonyos mértékben enyhült. Abból ugyanis, ahogyan Noé áldozatának elfogadása után Isten megáldotta Noét és fiait, arra következtethetünk, hogy a föld állapota az özönvíz előtt rosszabb volt, mint bármikor utána (1Móz 8,21-22). Korábban az évszakok változása rendszertelen és teljesen esetleges lehetett; nem volt eső; és a harmat, mely a földet öntözte, gyér lehetett és ritka, úgyhogy az özönvíz előtti emberek gyakorta fáradoztak hiába, földjük nem hozott bőséges termést, és a fák sem adták meg gyümölcsüket. Sűrű köd, vagy más ismeretlen okok is beleavatkozhattak a nappal és az éjszaka váltakozásába. Az átok frissen és teljes erővel működött; de az is lehet, hogy ezek a katasztrófák a természetnek azokból az előzetesen jelentkező zavaraiból fakadtak, melyek hasonlóak ahhoz, melyek a mi saját korunk nagy ítéletét fogják megelőzni.

De amikor a Noé által bemutatott áldozat után az Úr megérezte a kedves illatot, azt mondta: „Nem átkozom meg többé a földet az ember miatt (...). Ezután, amíg csak föld lesz, nem szűnik meg a

vetés és az aratás, a hideg és a meleg, a nyár és a tél, a nappal és az éjszaka” (1Móz 8,21-22). Az ember még mindig fáradozni fog, és sok nehézséggel kell megküzdenie, de Isten innentől kezdve stabil évszakokat ad neki, és szabályként megengedi neki, hogy mindig biztos lehessen abban, munkájának lesz valamennyi gyümölcse. És nem lehetetlen, hogy az eső ajándéka még inkább hozzájárult ahhoz, hogy enyhüljön az átok erőteljes nehézsége; míg az állati élelem fogyasztásának engedélyezése megkönnyítette az élelmezési szükségletek legalább részbeni kielégítését.

A Föld legkorábbi korszakai – és kapcsolatuk a jelenkor spiritizmusával (G.H. Pember, 1884)

Fordítás: <https://hitunkcelja.wordpress.com/>